

Op feiten gebaseerd streven naar **GELUK**

Ruut Veenhoven

Presentatie op symposium

***Doorbraken in geluksdenken:
Kosten, baten en impact meting***

Erasmus Happiness Economics Research Organization EHERO
Erasmus Universiteit Rotterdam, 22 juni 2012

Op feiten gebaseerd streven naar geluk

- Waarom streven naar geluk?
- Is geluk kenbaar?
 - definieerbaar?
 - meetbaar?
 - voorwaarden onderzoekbaar?
- Stand van kennis over geluk
 - Wat we zouden willen weten
 - Wat we nu weten
 - Wat we nog te weten kunnen komen

Waarom streven naar geluk?

Waarom streven naar geluk?

Vruchten van Verlichtingsdenken

- Geluk is mogelijk
- Groter geluk is wenselijk
- Realiseerbaar met gebruik van de Rede

Waarom streven naar geluk?

Geluk is mogelijk

- Niet pas in de hemel
- Leven niet bedoeld om te lijden

Waarom streven naar geluk?

Groter geluk is wenselijk

- Goed en kwaad blijkt uit gevolgen:
Consequentialistische ethiek
- Belangrijkste gevolg: geluk meeste mensen
Utilitarisme

Waarom streven naar geluk?

Realiseerbaar met de Rede

- Met verstand verder dan met gebed
- Zeker met gesystematiseerde kennis
- Levenssituatie maakbaar

Waarom streven naar geluk?

Teloorgang van dit ideaal in 19^e eeuw

- Oppositie van
 - Kerk
 - Liberalen
 - Socialisten
 - Nationalisten
- Dringender problemen
 - Armoede, epidemieën
 - Oorlog
 - Onderdrukking
- Weinig kennis over geluk

Waarom streven naar geluk?

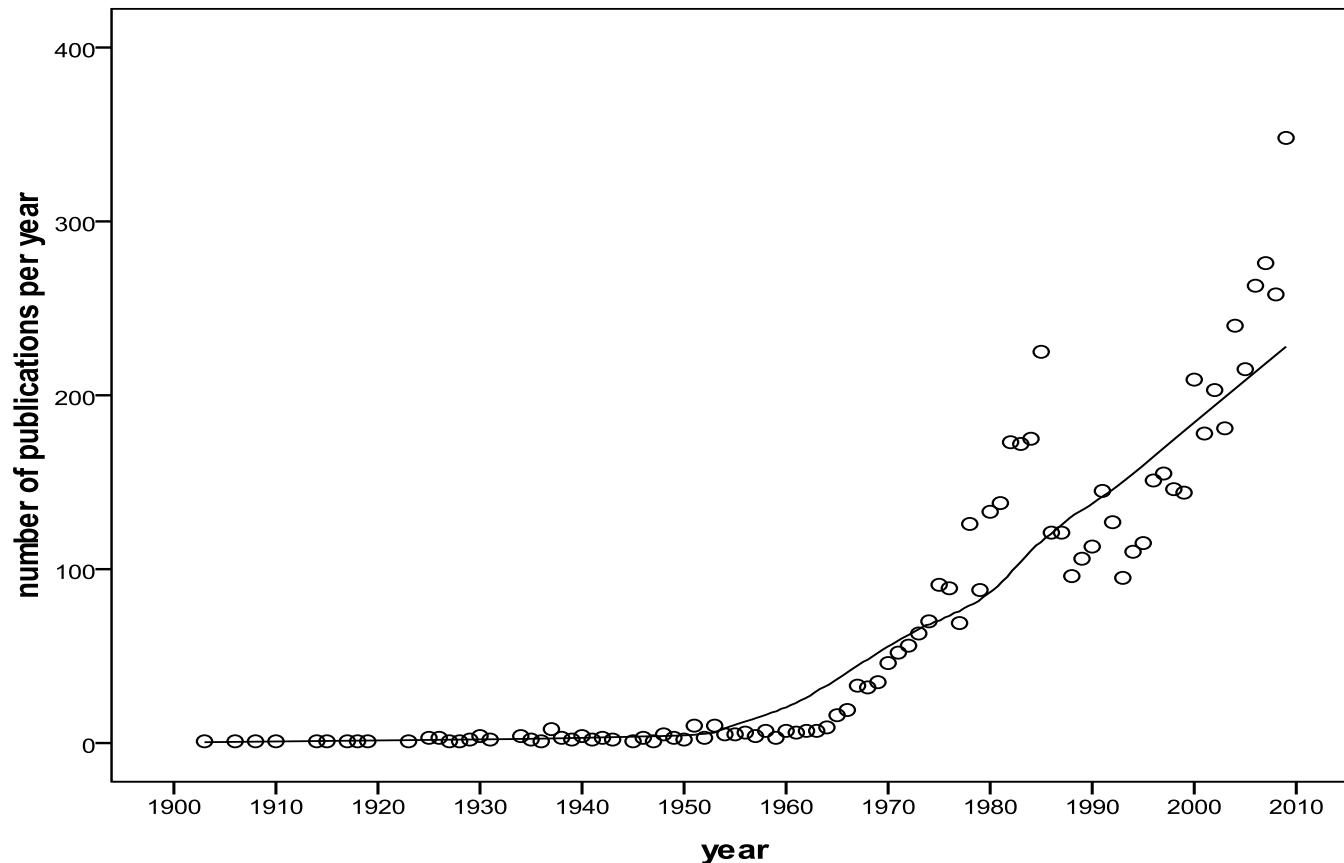
Wederopstanding 2^e helft 20^e eeuw

- **Oppositie verminderd**
 - Kerk
 - Liberalen
 - Socialisten
 - Nationalisten
- **Dringender problemen opgelost**
 - Armoede, epidemieën
 - Oorlog
 - Onderdrukking
- **Meer kennis over geluk**

Waarom streven naar geluk?

Wederopstanding 2^e helft 20^e eeuw

Groei kennis over geluk

World Database of Happiness, Bibliography

Is geluk kenbaar?

Is geluk kenbaar?

- Definieerbaar?
- Meetbaar?
- Voorwaarden onderzoekbaar?

Is geluk definieerbaar?

Vier kwaliteiten van leven

	<i>extern</i>	<i>intern</i>
<i>kansen</i>		
<i>uitkomsten</i>		

Is geluk definieerbaar?

Vier kwaliteiten van leven

	<i>extern</i>	<i>intern</i>
<i>kansen</i>	leefbaarheid	levensvaardigheid
<i>uitkomsten</i>	nut	satisfactie

Is geluk definieerbaar?

Vier vormen van satisfactie

	<i>voorbijgaand</i>	<i>duurzaam</i>
<i>deel</i>		
<i>geheel</i>		

Is geluk definieerbaar?

Vier vormen van satisfactie

	<i>voorbijgaand</i>	<i>duurzaam</i>
<i>deel</i>	genieting	deel-satisfactie
<i>geheel</i>	topervaring	levensvoldoening

Is geluk kenbaar?

Meetbaar?

Door observatie?

- van levenssituatie? nee
- van fysiologie? misschien
- van gedrag? nauwelijks

Door vragen?

- indirecte vragen? redelijk
- directe vragen? **goed**

Is geluk kenbaar?

Voorbeeld enquêtevraag

Alles bij elkaar genomen, hoe tevreden of ontevreden bent U tegenwoordig met Uw leven als geheel?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ontevreden					Tevreden				

Is geluk kenbaar?

Voorwaarden onderzoekbaar?

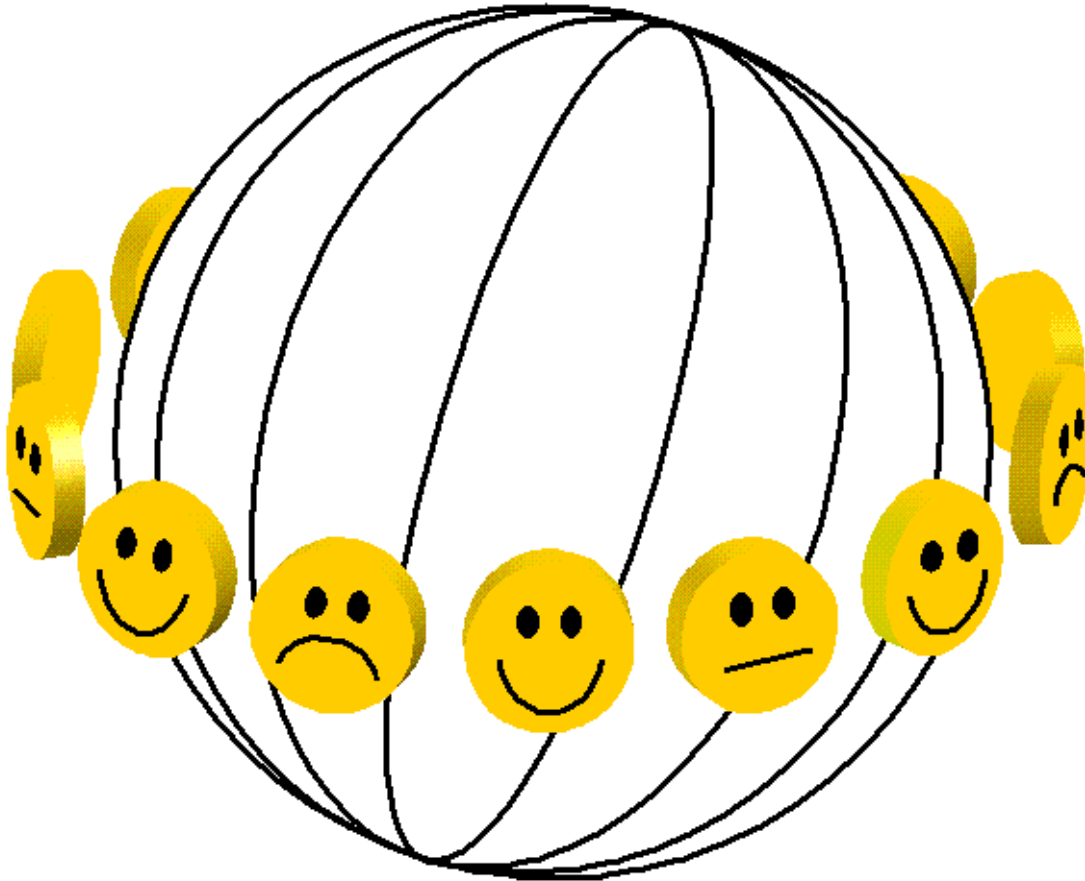
Ja, net als bij gezondheid door...

- Vergelijking tussen personen/groepen
- Vergelijking door de tijd
- Experiment

Stand van kennis over geluk

Stand van kennis over geluk

Bron: World Database of Happiness

<http://worlddatabaseofhappiness.eur.nl>

Stand van kennis over geluk

Bron: World Database of Happiness

World Database of Happiness
Continuous register of scientific research on subjective appreciation of life
Directed by: [Ruut Veenhoven](#), [Erasmus University Rotterdam](#)

Collections
[Structure of the collections](#)
[Bibliography](#)
[Directory](#)
[Measures of Happiness](#)
[Happiness in Nations](#)
[Happiness in Regions](#)
[Happiness in Publics](#)
[Correlational Findings](#)
[States of Nations](#)
[Trends in Nations](#)

Finding reports

This database
[Summary](#)
[Philosophy](#)
[Enter your work](#)
[How to cite this source](#)
[Make a donation](#)
[Helpdesk](#)

About us
⊕ [Search options](#)
⊕ [FAQs about...](#)
⊕ [Research field](#)

Links
[Scale Interval Study](#)
[Journal of Happiness Studies](#)
[Happiness compare/track sites](#)

Structure of the collections

The World Database of Happiness is an ongoing register of scientific research on the subjective enjoyment of life. It brings together findings that are scattered throughout many studies and provides a basis for synthetic work.

World literature on subjective wellbeing
↓
Selection on fit with definition of happiness
↓
[Bibliography](#) and [Directory](#)
↓
Selection of empirical studies and within these on valid measurement: [Happiness Measures](#)
Abstracting and classification of findings
↓ ↓
How happy people are, distributional findings What goes together with happiness
[Happiness in Nations](#) , [Happiness in Publics](#) [Correlational Findings](#)
↓ ↓
Listing of comparable findings in Nations
[States of Nations](#) , [Trends in Nations](#)

Size of the collections
6984 publications on Bibliography of happiness, of which 3460 report empirical investigations using accepted measures of happiness.
755 measures of happiness used in 1457 studies.
5159 distributional findings in the general public in 165 nations.
14463 correlational findings observed in 1454 studies excerpted from 1104 publications. About twice as much findings waiting to be entered.

Stand van kennis over geluk

Bron: World Database of Happiness

Happiness in Nations - Windows Internet Explorer

http://worlddatabaseofhappiness.eur.nl/hap_nat/nat_fp.php?cntry=24&name=Netherlands&mode=3&subjects=1004&publics=189

File Edit View Favorites Tools Help

Happiness in Nations

World Database of Happiness

Continuous register of scientific research on subjective appreciation of life

Directed by: [Ruut Veenhoven](#), [Erasmus University Rotterdam](#)

World Database of Happiness, collection [Happiness in Nations](#)

Happiness in Netherlands (NL)

Current happiness: place on rank lists of Happiness in nations 2000-2012

Happiness	Average Happiness	Happy Life Years	Inequality of Happiness	Inequality Adjusted Happiness
Possible ranges	0 - 10	0 - 100	0 - 3.5	0 - 100
Highest score	8.5 Costa Rica	66.7 Costa Rica	1.42 Netherlands	73 Denmark
Netherlands	7.6	59.9	1.42	68
Lowest score	2.6 Togo	12.5 Zimbabwe	3.19 Angola	16 Tanzania

All above happiness variants are based on responses to a survey question like: "Taking all together, how satisfied or dissatisfied are you with your life-as-a-whole these days?". Combined question types 10-step numeral life satisfaction (code 122D) and 11-step numeral life satisfaction (code 122E).

Trend average happiness in

■ Netherlands (NL)

Start menu: PlaatsjesEHERO-prese..., Microsoft PowerPoint..., Happiness in Nations ...

System tray: Internet, 100%, 11:44 AM

Stand van kennis over geluk

Bron: World Database of Happiness

Findings on Happiness and POSSESSIONS - Windows Internet Explorer

http://worlddatabaseofhappiness.eur.nl/hap_cor/top_sub.php?code=P10

File Edit View Favorites Tools Help

Findings on Happiness and POSSESSIONS

World Database of Happiness

Correlational Findings on Happiness and POSSESSIONS
Subject Code: P10

© on data collection: [Ruut Veenhoven](#), [Erasmus University Rotterdam](#)

Classification of Findings

Subject Code	Description	Nr of Studies on this Subject
P10	POSSESSIONS	2
P10.1	Career of assets	0
P10.1.1	Earlier possessions	0
P10.1.2	Change in possessions	3
P10.1.4	Later possessions	0
P10.2	Current possessions	11
P10.2.1	Total wealth	12
P10.2.2	Specific possessions	19
P10.2.2.3	. own business	0
P10.2.2.2	. car	4
P10.2.2.4	. internet at home	1
P10.2.2.5	. TV	1
P10.2.3	Debts	13
P10.2.4	Insurances	1
P10.2.5	Savings	1
P10.3	Attitudes to one's possessions	8

Appendices

Appendix 1 Happiness measures used
Appendix 2 Statistics used
Appendix 3 About the World Database of Happiness
Appendix 4 Further Findings in the World Database of Happiness
Appendix 5 Related Subjects

Cite as: Veenhoven, R.: Findings on Happiness and POSSESSIONS
World Database of Happiness, Collection of Correlational Findings
Internet: http://worlddatabaseofhappiness.eur.nl/hap_cor/top_sub.php?code=P10
Erasmus University Rotterdam, 2012, Netherlands

Correlational finding on Happiness and POSSESSIONS

start LETTER OF INVIT... Wang-Liou_invitati... Concept Bjeenko... MandyKok_32171... Document3 - Micro... Correlational findin... Findings on Happin... 1:00 PM

Stand van kennis over geluk

Vragen

- Wat moeten we weten over geluk?
- Wat weten we nu?
- Wat kunnen we nog te weten komen?

Voor

- Personen
- Organisaties
- Overheden

Wat we <i>moeten</i> weten	voor geïnformeerde keuze van...		
	<i>personen</i>	<i>organisaties</i>	<i>landen</i>
Is groter geluk mogelijk?			
Hoe gelukkig zijn we?			
Hoe ver van wat mogelijk is?			
In hoeverre in eigen hand?			
Hoe genetisch bepaald?			
Hoe afhankelijk van toeval?			
Hoe afhankelijk van eigen keuzen?			
Wat moet je dan kiezen?			
Welke voorwaarden opzoeken?			
Welke vaardigheden versterken?			
Welke activiteiten ontwikkelen?			
Verenigbaar met andere doelen?			
Van middelen voor geluk			
Van geluk zelf			

Wat we <i>inmiddels</i> weten	voor geïnformeerde keuze van...		
	personen	organisaties	landen
Is groter geluk mogelijk?			
Hoe gelukkig zijn we?			
Hoe ver van wat mogelijk is?			
In hoeverre in eigen hand?			
Hoe genetisch bepaald?			
Hoe afhankelijk van toeval?			
Hoe afhankelijk van eigen keuzen?			
Wat moet je dan kiezen?			
Welke voorwaarden opzoeken?			
Welke vaardigheden versterken?			
Welke activiteiten ontwikkelen?			
Verenigbaar met andere doelen?			
Van middelen voor geluk			
Van geluk zelf			

Stand van kennis over geluk

Wat personen willen weten

- Hoe gelukkig ben ik?
- Zit er meer in?
- Wat moet ik dan kiezen?
- Sluit dat aan op wat ik nog meer wil?

Stand van kennis over geluk

Wat personen willen weten

- Hoe gelukkig ben ik?
- Zit er meer in?
- Wat moet ik dan kiezen?
- Sluit dat aan op wat ik nog meer wil?

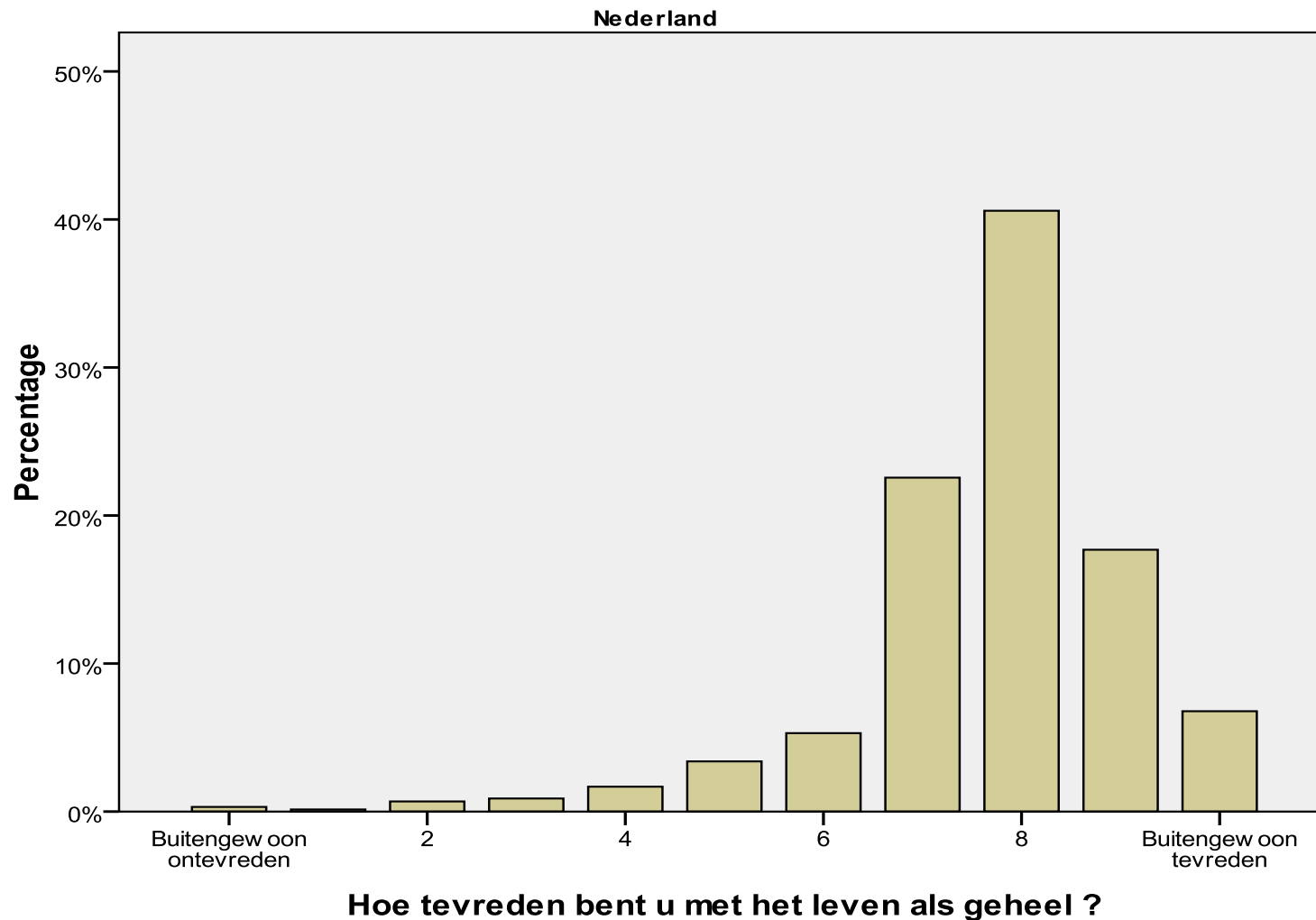
Stand van kennis over geluk

Wat personen willen weten

- Hoe gelukkig ben ik?
- Zit er meer in?
- Wat moet ik dan kiezen?
- Sluit dat aan op wat ik nog meer wil?

Kennis over geluk

Wat personen willen weten: Zit er meer in?

Kennis over geluk

Wat personen willen weten: Zit er meer in?

De Gelukswijzer - Gereedschap voor werken aan uw geluk - Windows Internet Explorer

http://www.gelukswijzer.nl/

File Edit View Favorites Tools Help

De Gelukswijzer - Gereedschap voor werken aan uw g...

home onderzoek nieuws mijn geluk

gelukswijzer

gereedschap voor werken aan je geluk

Hoe gelukkig ben je?

Inzicht in geluk

geluksvergelijker

Ben je gelukkiger dan andere mensen? Daarop geeft de Geluksvergelijker antwoord. En ook: of je gelukkiger zou kunnen worden dan je nu bent.

geluksdagboek

Geluk ontlent we aan dagelijkse dingen. Door het invullen van het Geluksdagboek krijg je daar zicht op. Dat is nodig om de levensstijl te vinden die het beste bij je past.

Nieuws

Creëer dagelijks uw ideale baan
Wilt u meer inzicht krijgen in wat u doet op een werkdag en hoe goed u zich daarbij voelt? Door deel te nemen aan mijn afstudeeronderzoek kan dat. [lees verder](#)

De GeluksWijzer in het buitenland
De GeluksWijzer geniet nu ook naamsbekendheid in Duitsland bekend onder de naam "Den Glückswegweiser". [lees verder](#)

Voor meer berichten, kijk bij nieuws.

Inloggen of aanmelden

Klik op "aanmelden" voor de eerste deelname. Heb je al eerder meegedaan, vul dan uw gegevens in en klik dan op "inloggen".

[Aanmelden](#)

E-mail:

Wachtwoord:

[Je wachtwoord vergeten?](#) [Inloggen](#)

Dagelijkse Geluksindex (DGX)

start LETTER OF INWITATI... Wang-Liou_invitation... Concept Bijeenkomst... MandyKok_321712_A... Document3 - Microsof... De Gelukswijzer - Ger... 1:01 PM

Kennis over geluk

Wat personen willen weten: Zit er meer in?

De Gelukswijzer - Gereedschap voor werken aan uw geluk - Windows Internet Explorer

http://www.gelukswijzer.nl/

File Edit View Favorites Tools Help

De Gelukswijzer - Gereedschap voor werken aan uw g...

Resultaten

Inzicht in je geluk

Jouw ProfielVergelijker

Met de profielvergelijker kan je vergelijken hoe gelukkig je bent ten opzichte van andere deelnemers, hierbij kan je zelf het profiel samenstellen waarmee je jezelf wilt vergelijken.

Je kunt hieronder een profiel selecteren. Klik hierna op 'vergelijk' om jouw geluk te vergelijken met het geselecteerde profiel.

Geslacht:

Leeftijd:

Gezinsinkomen:

■ Jij
■ Andere deelnemers

Hoe prettig was jouw dag in vergelijking met deelnemers in de door jou geselecteerde situatie?

Jij	9
Andere deelnemers	7.2

Hoe gelukkig was de afgelopen maand in vergelijking met deelnemers in de door jou geselecteerde situatie?

Jij	8
Andere deelnemers	7

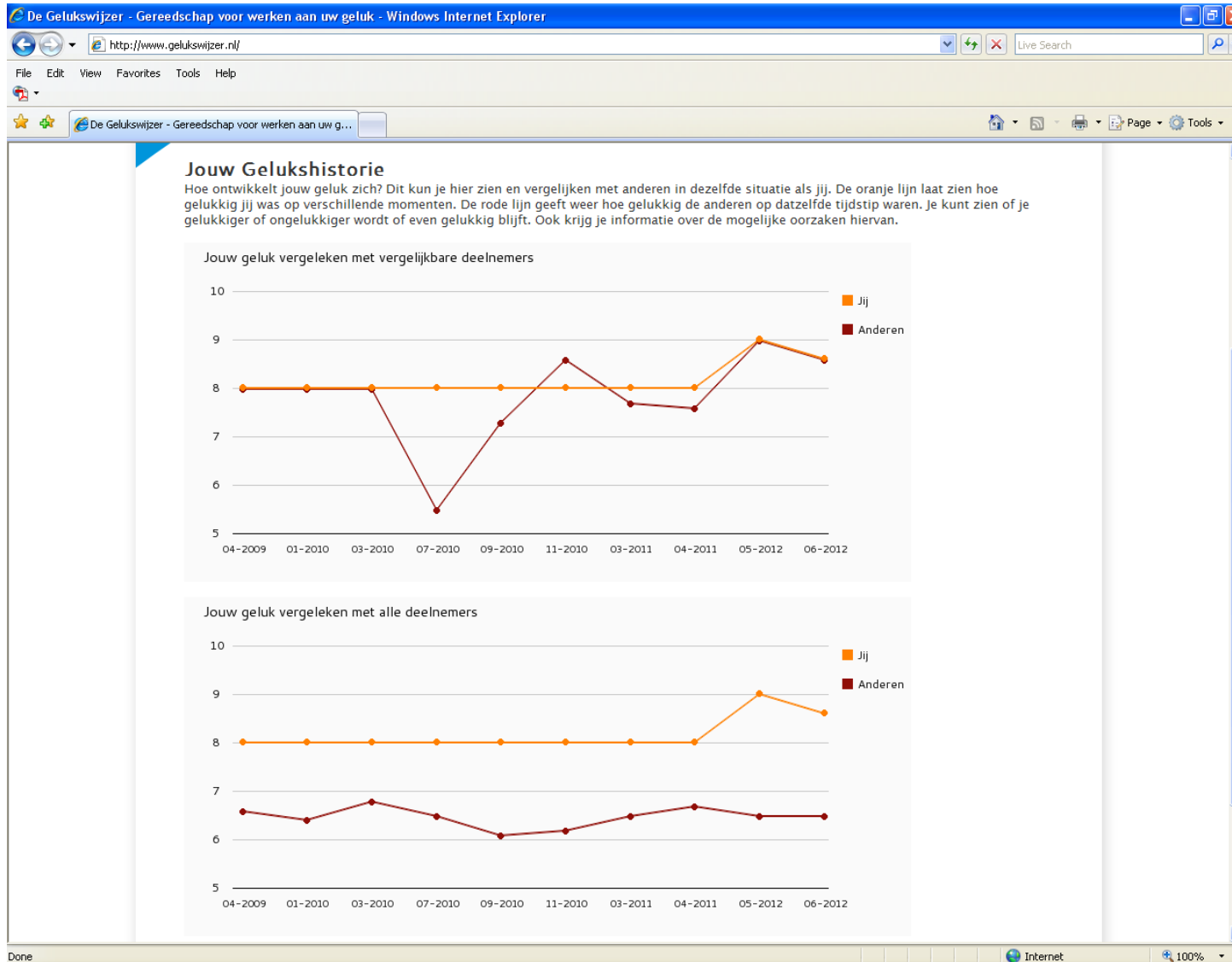
Done

Internet 100%

start LETTER OF INVITATI... Wang-Liou_invitation... Concept Bijeenkomst... MandyKok_321712_A... PlaatjesEHERO-prese... De Gelukswijzer - Ger... 1:10 PM

Kennis over geluk

Wat personen willen weten: Zit er meer in?

Stand van kennis over geluk

Wat personen willen weten

- Hoe gelukkig ben ik?
- Zit er meer in?
- **Wat moet ik dan kiezen?**
- Sluit dat aan op wat ik nog meer wil?

Stand van kennis over geluk

Wat personen willen weten

- Wat moet ik dan kiezen?

Keuzes op het vlak van:

- Familie
- Werk
- Consumptie
- Zelf ontwikkeling

Keuzes individu rond familie	Kennis over..			
	gemiddelde mens			bepaalde types
	<i>cross-sectie</i>		<i>follow-up</i>	
	<i>ruw</i>	<i>partieel</i>		
Trouwen?				
Samenwonen?	++	+	+	
Vreemd gaan?	+			
Scheiden?	-	-	-/+	
Hertrouwen?	+	+	+	
Kinderen?				
Kinderloos?	-	-/+	+	
Hoeveel kinderen?	-/+	-/+	-/+	

Keuzes individu rond consumptie	Kennis over..			
	gemiddelde mens			bepaalde types
	<i>cross-sectie</i>		<i>follow-up</i>	
	<i>ruw</i>	<i>partieel</i>		
Hoeveel uitgeven				
Consuminderers	+			
Spaargeld	+			
Aan wat?				
Auto	+	-		
Huis	+	+		
Luxe spullen	+			
Eten	+	0/+		
Uitgaan	+			
Vakantie	+	+	0	

Stand van kennis over geluk

Wat personen willen weten

- Hoe gelukkig ben ik?
- Zit er meer in?
- Wat moet ik dan kiezen?
- Sluit dat aan op wat ik nog meer wil?

Wat we <i>inmiddels</i> weten	voor geïnformeerde keuze van...		
	<i>personen</i>	<i>organisaties</i>	<i>landen</i>
Is groter geluk mogelijk?			
Hoe gelukkig zijn we?			
Hoe ver van wat mogelijk is?			
In hoeverre in eigen hand?			
Hoe genetisch bepaald?			
Hoe afhankelijk van toeval?			
Hoe afhankelijk van eigen keuzen?			
Wat moet je dan kiezen?			
Welke voorwaarden opzoeken?			
Welke vaardigheden versterken?			
Welke activiteiten ontwikkelen?			
Verenigbaar met andere doelen?			
Van middelen voor geluk			
Van geluk zelf			

Stand van kennis over geluk

Wat organisaties willen weten

- Hoe gelukkig zijn onze mensen?
- Zit er meer in?
- Hoe kan dat dan bereikt worden?
- Sluit dat aan op onze andere doelen?

Wat we <i>inmiddels</i> weten	voor geïnformeerde keuze van...		
	<i>personen</i>	<i>organisaties</i>	<i>landen</i>
Is groter geluk mogelijk?			
Hoe gelukkig zijn we?			
Hoe ver van wat mogelijk is?			
In hoeverre in eigen hand?			
Hoe genetisch bepaald?			
Hoe afhankelijk van toeval?			
Hoe afhankelijk van eigen keuzen?			
Wat moet je dan kiezen?			
Welke voorwaarden opzoeken?			
Welke vaardigheden versterken?			
Welke activiteiten ontwikkelen?			
Verenigbaar met andere doelen?			
Van middelen voor geluk			
Van geluk zelf			

Stand van kennis over geluk

Wat overheden willen weten

- Hoe gelukkig zijn de mensen in dit land?
- Zit er meer in?
- Hoe kan groter geluk bereikt worden?
- Hoe past dat dan in policy-mix?

Wat we <i>inmiddels</i> weten	voor geïnformeerde keuze van...		
	personen	organisaties	landen
Is groter geluk mogelijk?			
Hoe gelukkig zijn we?			
Hoe ver van wat mogelijk is?			
In hoeverre in eigen hand?			
Hoe genetisch bepaald?			
Hoe afhankelijk van toeval?			
Hoe afhankelijk van eigen keuzen?			
Wat moet je dan kiezen?			
Welke voorwaarden opzoeken?			
Welke vaardigheden versterken?			
Welke activiteiten ontwikkelen?			
Verenigbaar met andere doelen?			
Van middelen voor geluk			
Van geluk zelf			

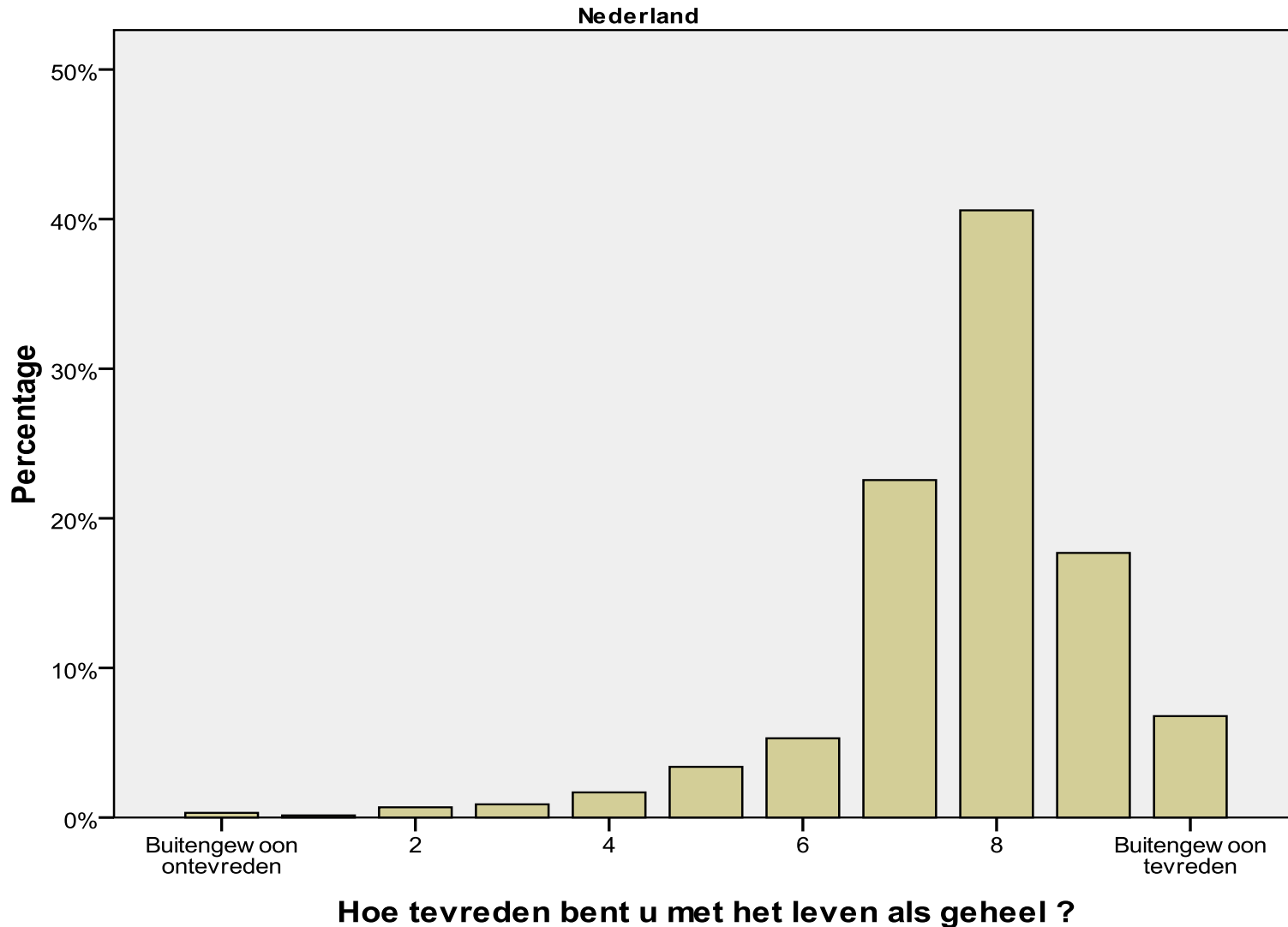
Stand van kennis over geluk

Wat overheden willen weten

- Hoe gelukkig zijn de mensen in dit land?
- Zit er meer in?
- Hoe kan groter geluk bereikt worden?
- Hoe past dat dan in policy-mix?

Stand van kennis over geluk

Wat overheden willen weten: Hoe gelukkig?

Stand van kennis over geluk

Wat overheden willen weten

- Hoe gelukkig zijn de mensen in dit land?
- Zit er meer in?
- Hoe kan groter geluk bereikt worden?
- Hoe past dat dan in policy-mix?

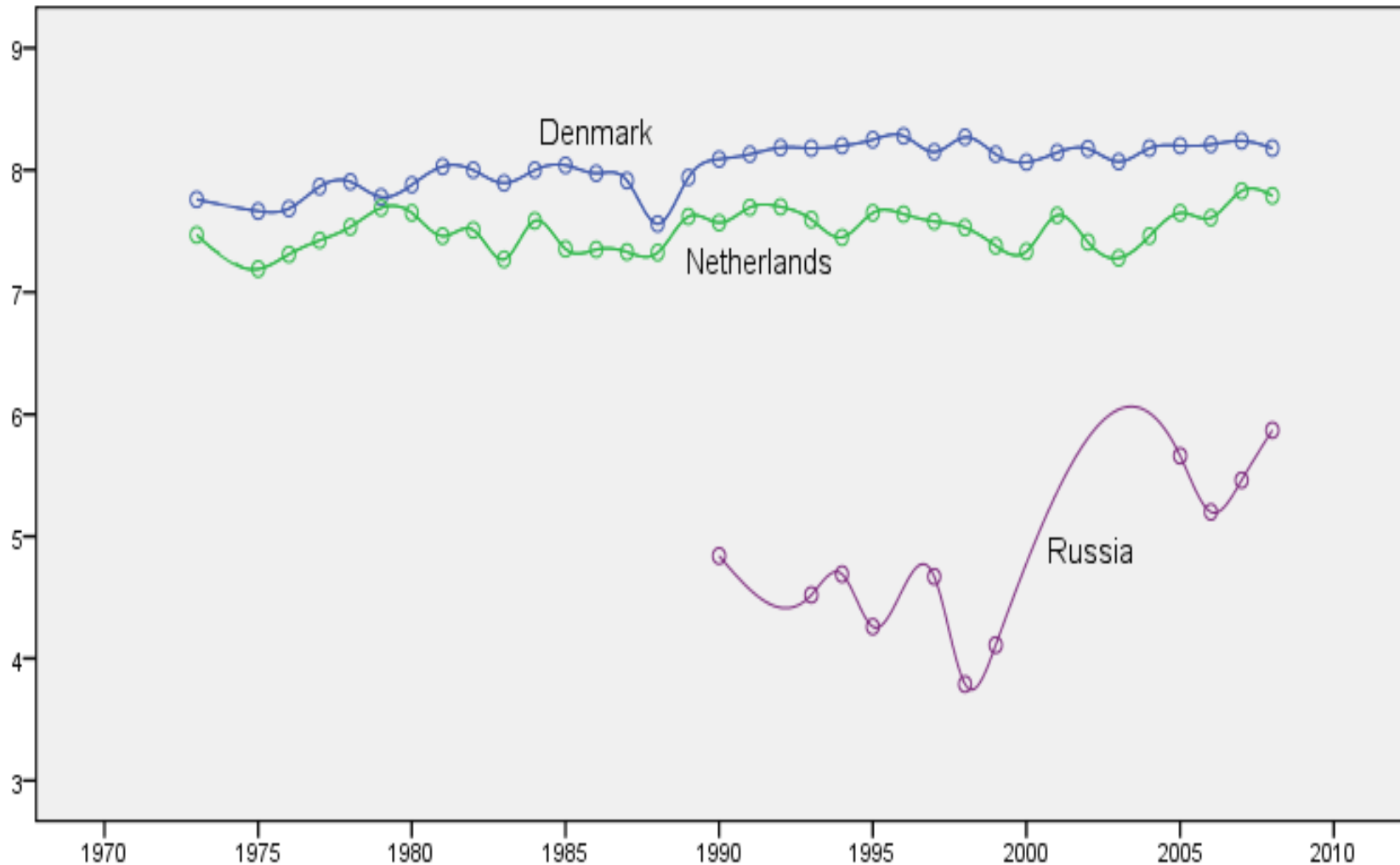
Stand van kennis over geluk

Wat overheden willen weten: Zit er meer in?

Stand van kennis over geluk

Wat overheden willen weten: Zit er meer in?

Stand van kennis over geluk

Wat overheden willen weten

- Hoe gelukkig zijn de mensen in dit land?
- Zit er meer in?
- Hoe kan groter geluk bereikt worden?
- Hoe past dat dan in policy-mix?

Keuze van land	Kennis over..			
	gemiddelde burger			in bepaalde landen
	<i>cross-sectie</i>		<i>follow-up</i>	
	<i>ruw</i>	<i>partieel</i>		
Rijkdom				
Koopkracht per hoofd	+	+	+	
Vrijheid				
Economisch	+	+		
Politiek	+	+		
Privaat	+	+		
Gelijkheid				
in inkomens	0	0	0	
M/V	+	+		

Politieke van land	Kennis over..			
	gemiddelde burger			in bepaalde landen
	<i>cross-sectie</i>		<i>follow-up</i>	
	<i>ruw</i>	<i>partieel</i>		
Zekerheid				
Fysieke zekerheid: moord	0	0		
Sociale zekerheid: uitgaven %BNP	+	0	0	
Institutionele kwaliteit				
Rechtszekerheid	+	+		
Kwaliteit overheid	+	+		
Moderniteit				
Industrialisatie	+	+		
Urbanisatie	+	+		
Globalisatie	+	+		

Stand van kennis over geluk

Wat overheden willen weten

- Hoe gelukkig zijn de mensen in dit land?
- Zit er meer in?
- Hoe kan groter geluk bereikt worden?
- Hoe past dat dan in policy-mix?

Wat we <i>inmiddels</i> weten	voor geïnformeerde keuze van...		
	<i>personen</i>	<i>organisaties</i>	<i>landen</i>
Is groter geluk mogelijk?			
Hoe gelukkig zijn we?			
Hoe ver van wat mogelijk is?			
In hoeverre in eigen hand?			
Hoe genetisch bepaald?			
Hoe afhankelijk van toeval?			
Hoe afhankelijk van eigen keuzen?			
Wat moet je dan kiezen?			
Welke voorwaarden opzoeken?			
Welke vaardigheden versterken?			
Welke activiteiten ontwikkelen?			
Verenigbaar met andere doelen?			
Van middelen voor geluk			
Van geluk zelf			

Conclusies

- Het ideaal van groter geluk leeft
- Kennis vereist voor verwezenlijking
- Veel kennis is al beschikbaar
- Maar nog veel witte vlekken
- Dus taak voor EHERO

Tekst

Evidence-based pursuit of happiness:

What we *should* know, *do* know and *can get* to know

EHERO white paper nr 1

<http://euro.nl/ehero/publications>